

J. Marzulewicz
+ Opoczno / PPTm

FUNDACJA GENERALNEJ ELŻBIETY ZAWACKIEJ
An. 187-100 Tęsknota
187-100 Tęsknota
e-mail: te_tak@wp.pl
NIP 956 16 25 127
Nr r-ku 82 1030 1306

tel. 55 65 22 186
@swacka.pl
70502736
10 5002 0241

poprzedni w 851/1580
IX'04



B. Bork
(Diagram 12 202)

Adres rodziny:

Loeper Kalesko
84-204 Kalesko
pow. Wejherowo

Wejherowo
JOW.Gr.3.

+ Loeper Alfred
ps. „Sew”

M-881/1580 Pom.

SPIS ZAWARTOŚCI
TECZKI

Loeper Alfred.....

J: M-881/1580 Pom.....

Wejherowo TOW Gr. Pom.....

- I./1. Relacja k. 6 s. 1-6
- I./2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące relatora k. 1 s. 1
- I./3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące relatora —
- II. Materiały uzupełniające relację k. 4 s. 1-5
- III./1. Materiały dotyczące rodziny relatora —
- III./2. Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r. —
- III./3. Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945) —
- III./4. Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 —
- III./5. Inne ... —
- IV. Korespondencja
-
-
-
- V. Nazwiskowe karty informacyjne k. 27
- VI. Fotografie *dwie ilustrowane*

1/1. Relacja - Loeper Alfred

1. Biogram - relacja autorstwa
Bolesława Borha - 3 wersje, napis k. 6 s. 1-6



dca oddz. part. partyzanckiego 8 1.

LOEPER ALFRED ps. "Lew" /1912 - 1944/, kmdt Kom. Gminnej TOW GP Kielno z siedz. w Koleczkowie, dca oddz. part. /szturmowego/ w Koleczkowie.

Ur. 14.VI.1912 r. w Koleczkowie, d. pow. morski, s. Franciszka i Agnieszki z d. Hasse, właścicieli większego gosp. rolnego i gospody. Ojciec pochodzenia niemieckiego. Ukończył szkołę powszechną w miejscu urodzenia. Po uzyskaniu dyplomu nauczycielskiego w wejherowskim Seminarium Nauczycielskim pomagał z braku zatrudnienia przez okres dwóch lat rodzicom w gospodarstwie rodzinnym. Posadę nauczycielską otrzymał w jednoklasówce Kraplewice, gm. Jeżewo, p-ta Laskowice k. Świecia, woj. bydgoskie. Ucząc działał w ZNP, KSM, PZZ, Strzelcu i Bractwie Kurkowym. Prowadził dla przedpołtorowych kurs Przystosowania Oświatowego Młodzieży do Obrony Narodowej.

W 1935 r. powołany został do Szkoły Podchorążych Piechoty w Zambrowie, a po ćwiczeniach w Szkole Podchorążych Kawalerii w Grudziądzu, latem następnego roku, otrzymał stopień podporucznika rezerwy. Zmobilizowany 24.VIII.1939 r. do jednostki w Grudziądzu, bez konkretnego przydziału, dotarł szlakiem wraz z grupą oficerów i podoficerów rezerwy w Góry Świętokrzyskie, następnie na Lubelszczyznę. W dn. 15.IX.1939 r. skierowany został do dyspozycji komendanta garnizonu w Chełmie, gdzie dostał się do niewoli niemieckiej. Jadąc do obozu w głąb Niemiec uciekł z transportu z kilku jeńcami i wrócił do domu, gdzie zajął się po śmierci ojca gospodarstwem rodzinnym.

W dniu 10.X.1942 r. po spotkaniu z przedstawicielami Kom. Pow. TOW GP por. Pawłem Heblem "Zagłoba" i Bernardem Michałko "Batory" znalazł się w gronie założycieli Kom. Gminnej TOW GP. Złożył przysięgę gryfowską i stanął na czele oddziału partyzanckiego "Gryfa".

Jako komendant gryfowskiego Obwodu nr 12, działającego w granicach gm. Kielno, Wejherowo i Wielki Kack, dowodził ośmioma grupami partyzanckimi liczącymi ok. 70 żołnierzy podziemia. Wiosną 1943 r. powołany do armii niemieckiej wyjechał transportem kolejowym z Wejherowa i po drodze uszedł w kierunku rodzinnej wsi. Na terenie l-ctwa Głodówko koleczkowscy partyzanci wybudowali schron dowódcy 4Lwia

Jama". Por. /stopień organizacyjny/ A. Loeper był organizatorem i uczestnikiem wielu akcji dywersyjno-sabotażowych i bojowych, z których najbardziej udany był wypad w dniu 21.XI.1943 r. na lotnisko w Strzebielinie. Podczas drugiej obławy w dniu 29.II.1944 r. nad Zagórką Strugą /Slezą/ w rejonie leśnictw Piekiełko i Głodówko jego 11-osobowy pododdział partyzancki stoczył całodzienną bitwę z Niemcami. W pierwszej fazie walki por. A. Loeper ranny w kolano podjął próbę przebicia się przez niemiecki pierścień okrażenia. Doczekał się do schronu rezerwowego by zaopatrzyć ranę. Osaczony w schronie wyrzucał miotane w niego granaty ręczne, zabity dopiero po wybuchu specjalnej wiązki granatów. W walce z ekspedycją przeciwpartyzancką poległo 8 dalszych partyzantów, a 2 rannych dostało się do niewoli. Por. A. Loeper przewieziony wraz z poległymi gryfowcami do remizy strażackiej do Bojana, a następnie pochowany w zbiorowej mogile partyzanckiej na cmentarzu parafialnym w Kielnie.

Szkoła Podstawowa w Koleczkowie nosi imię Partyzantów Kaszubskich.

Akta person. CAW t. 1458, K. Komorowski - Konspiracja pomorska 1939 - 1947, Gdańsk 1993 s. 96, K. Ciechanowski - Ruch oporu na Pomorzu Gdańskim 1939 - 1945, Warszawa 1972 s. 185, B. Bork - Nad Slezą. Zarys walk Kaszubów lesockich, Gdańsk 1978 i Koleczkowo. Przeszłość i teraźniejszość wsi lesockich w literaturze i pamięci mieszkańców, Bojan 1993 s. 44 i 79, rel J. Liedtke, T. Bieszke, A. Loeper i inne zbiory własne.

Bolesław Bork

*dowódca oddziału partyzanckiego
i komendant Gminy Tow GP Kielno*

LOEPER ALFRED ps. "Lew" /1912 - 1944/, ~~Kielno z siedz. w Koleczkowie, dca oddz. part. /szturmowego/ w Koleczkowie.~~

Urodz. ^{14.VI.1912} r. w Koleczkowie, ^{syn Wyherowa i} d. ^{now. morski} ~~now. morski~~, ^{syn} Franciszka i Agnieszki z d. Hasse, właścicieli większego gosp. rolnego i gospody. Ojciec ^{był} pochodzenia niemieckiego. Ukończył ^{Koleczkowa} szkołę powszechną ^{a następnie} w ~~miejsce urodzenia~~. Po uzyskaniu dyplomu nauczycielskiego w ~~wej-~~

~~herowskim Seminarium Nauczycielskim~~ ^{W Ustherowie} ~~z powodu~~ ^z braku zatrudnienia przez okres dwóch lat rodzicom w gospodarstwie rodzinnym. ^{Pierwszą} ~~posadę~~

nauczycielską otrzymał w jednoklasówce Kraplewicka, ^{gm. Jezewo, p-ta} ~~Laskowice k. Swiecja, woj. bydgoskie~~. Ucząc działał w ZNP, KSM, PZZ, ^{Był bardzo czynny w}

Strzelcu i Bractwie Kurkowym. ^{Rozszerzenie} ~~Przewodził~~ dla przedpoborowych kurs ^{PL} Przystosowania Oświatowego Młodzieży do Obrony Narodowej.

W 1935 r. powołany ^{został} do Szkoły Podchorążych Piechoty w Zambrowie, a po ćwiczeniach w Szkole Podchorążych Kawalerii w Grudziądzu, ^{roku} latem następnego roku, otrzymał stopień podporucznika rezerwy. Zmobilizowany 24.VIII.1939 r. do jednostki w Grudziądzu, bez konkretnego przydziału, dotarł szlakiem ^{wraz z grupą} oficerów i podoficerów rezerwy w Góry Świętokrzyskie, następnie na Lubelszczyznę. W dn.

15.IX.1939 r. skierowany został do dyspozycji komendanta garnizonu w Chełmie, ^{i tam} gdzie dostał się do niewoli niemieckiej. Jadąc do obozu ^w ~~grąb Niemiec~~ uciekł z transportu ^z kilku jeńcami i wrócił do domu, ^{gdzie} ~~zajął się~~ ^{zajął się} po śmierci ojca gospodarstwem rodzinnym.

W dniu 10.X.1942 r. po spotkaniu z przedstawicielami Kom. Pow. Tow GP por. Pawłem Heblem "Zagłoba" i Bernardem Michałko "Batory" znalazł się w gronie założycieli Kom. Gminnej Tow GP. ^{Kielno} ~~Złożył~~ przysięgę gryfowską i stanął na czele oddziału partyzanckiego "Gryfa".

Jako komendant gryfowskiego Obwodu nr 12, działającego w granicach gm. Kielno, Wejherowo i Wielki Kack, dowodził ośmioma grupami partyzanckimi liczącymi ok. 70 żołnierzy podziemia. Wiosną 1943 r. powołany do armii niemieckiej wyjechał transportem kolejowym z Wejherowa i po drodze uszedł w kierunku rodzinnej wsi. Na terenie l-ctwa Głodówko koleczkowscy partyzanci wybudowali schron dowódcy ⁶ Lwia

1942
oszczędnie
niepewny

Jama". Por. /stopień organizacyjny/ A. Loeper był organizatorem i uczestnikiem wielu akcji dywersyjno-sabotażowych i bojowych, z których najbardziej udany był wypad w dniu 21.XI.1943 r. na lotnisko w Strzebielinie. Podczas drugiej obławy w dniu 29.II.1944 r. nad Zagórką Strugą /Slezą/ w rejonie leśnictw Piekiełko i Głodówko jego 11-osobowy pododdział partyzancki stoczył całodzienną bitwę z Niemcami. W pierwszej fazie walki por. A. Loeper ranny w kolano podjął próbę przebicia się przez niemiecki pierścień okrążenia. Doczołgał się do schronu rezerwowego by zaopatrzyć ranę. Osaczony w schronie wyrzucał miotane w niego granaty ręczne, zabity dopiero po wybuchu specjalnej wiązki granatów. W walce z ekspedycją przeciwpartyzancką poległo 8 dalszych partyzantów, a 2 rannych dostało się do niewoli. Por. A. Loeper przewieziony wraz z poległymi gryfowcami do remizy strażackiej do Bojana, a następnie pochowany w zbiorowej mogile partyzanckiej na cmentarzu parafialnym w Kielnie.

Szkoła Podstawowa w Koleczkowie nosi imię Partyzantów Kaszubskich.

~~Akta person. CAW t. 1458, K. Komorowski - Konspiracja pomorska 1939 - 1947, Gdańsk 1993 s. 96, K. Ciechanowski - Ruch oporu na Pomorzu Gdańskim 1939 - 1945, Warszawa 1972 s. 185, B. Bork - Nad Slezą. Zarys walk Kaszubów lesockich, Gdańsk 1978 i Koleczkowo. Przeszłość i teraźniejszość wsi lesockich w literaturze i pamięci mieszkańców, Bojan 1993 s. 44 i 79, rel J. Liedtke, T. Bieszke, A. Loeper i inne zbiory własne.~~

*Zbiory własne
autora (rel.)*

Bolesław Bork

)

Loeper Alfred ps. "Lew" (1912-1944) ^{d-ce ~~komendant~~ partyzancki i} komendant ~~gminnej~~ Gminnej TOW GP
Kielno pow. Wejherowo.

Urodzony 14.VI.1912 r. w Koleczkowie pow. Wejherowo, syn Franciszka i Agnieszki z d. Hasse, właścicieli ^{rolnego} gospodarstwa rolnego i gospody. Szkołę powszechną ukończył w ^{Koleczkowie} ~~miejsce~~ ~~urodzenia~~. Po uzyskaniu dyplomu w Seminarium Nauczycielskim w Wejherowie, z braku pracy przez dwa lata pomagał w rodzinnym gospodarstwie. Po ~~otrzymaniu~~ ³ ~~posady~~ ^{manowickie otymnet} w m. Krąplewice, ^{koło} pow. Swiecia, ^{gdzie także,} aktywnie działał w Związku Nauczycielstwa Polskiego, Katolickim Stowarzyszeniu Młodzieży, Polskim Związku Zachodnim, ^{Związku} Strzelca ^{ekrm} i w Bractwie Kurkowym. Prowadził ^{także} dla przedpoborowych kurs Przysposobienia Oświatowego Młodzieży do Obrony Narodowej. W 1935 r. został powołany do Szkoły Podchorążych Piechoty w Zambrowie. Po ćwiczeniach odbytych w Szkole Podchorążych Kawalerii w Grudziądzu w 1936 r. otrzymał stopień podporucznika ^{nowy}.

Dnia 24.VIII.1939 r. został zmobilizowany do jednostki w Grudziądzu, bez konkretnego przydziału, ^{razem} z grupą oficerów i podoficerów rezerwy dotarł ^{na} ~~przez~~ Góry Świętokrzyskie ^{dalej} na Lubelszczyznę. W dniu 15.IX. 1939 r. został skierowany do dyspozycji kmndta garnizonu w Chełmie i tam dostał się do niemieckiej niewoli. Podczas jazdy do obozu w głąb Niemiec uciekł z transportu. Powrócił do domu i po śmierci ojca zajął się gospodarstwem ^{rodzinnym}.

W dniu 10.X.1942 r. odbyło się ^{or Koleczkowie} spotkanie ^{międzywielu członków Gryfa} przedstawicieli ² Powiatowej TOW GP --> Pawła Hebla ps. "Zagłoba" i --> Bernarda Michałko ps. "Batory", ^{na którym} ~~Loeper~~ ^{został} powołany do grona założycieli Kdy Gminnej. Po złożeniu przysięgi, stanął na czele oddziału partyzanckiego "Gryfa". Jako kmnt gryfowskiego Obwodu

Loeper, ^{członek Gryfa} od lata 1942 r., ^{został} w ^{Wamborski} Obwodzie, nr 12, ^{obejmującym} gminy Kielno, Wejherowo i Wielki Karle, ^{komendantem} gminy Kielno z siedzibą w Koleczkowie ^{przez} ⁸ ~~oddział~~ partyzancki z siedzibą w Koleczkowie (ze stopniem organizacyjnym ^{promocyjnym}).

nr 12, działającego w granicach gmin Kielno, Wejherowo i Wielki

Kasik, Dowodził ośmioma grupami partyzanckimi liczącymi ^{liczono} około 70

ludzi. ^{Wiosną} 1943 r. został powołany do Wehrmachtu, ^{Uciekł z} transportu ^{(i ukrył się w bunkrze "Lwia Jama" na terenie leśnictwa}

Głodówko. Por. (stopień organizacyjny) Loeper był organizatorem

i uczestnikiem wielu akcji ^{odroślowo - rekwizycyjnych} dywersyjno-sabotażowych i bojowych, z

których najbardziej udany był wypad w dniu 21.XI.1943 r. na

lotnisko w Strzebielinie.

Podczas ^{obławy} w dniu 29.II.1944 r. ^{jego} jedenastoosobowa

grupa ^{Loepera} oddział, stoczyła z Niemcami całodzienną bitwę nad Zagórką Strugą

zwaną Slezą, w rejonie leśnictw Piekiełko i Głodówko. ^z

(w pierwszej fazie walki) Loeper ^{został} ranny w kolano, ^{podjął} próbę

przebicia się z okrzykiem. Udało mu się dotrzeć do schronu

zapasowego ^{w którym} został zabity wiązką granatów. W walce tej

zginęło ośmiu partyzantów (m.in. Franciszek Mietk ps. "Zrąb" z

łężyckiej grupy partyzanckiej), a dwóch rannych dostało się do

niewoli. Por. Loeper wraz z pozostałymi poległymi został

przywieziony do remizy strażackiej w Bojanie, następnie

pochowany w zbiorowej mogile na cmentarzu parafialnym w Kielnie.

Szkoła Podstawowa w Koleczkowie otrzymała imię Partyzantów

Kaszubskich.

Akta pers. CAW T. 1458; Materiały własne (rel.: Bieszke T.,

Liedtke J. ^(mielki Agimowski) Loeper A.); Bork B., Nad Slezą..., Gdańsk 1978;

Ciechanowski, Ruch oporu...; Komorowski, Leksykon...; Pomorskie

organizacje konsp. (poza AK)...; Sympozjum..., t.I, ^{persom}

s. 45, 46, 61, 64, 66, 68, 82; t.III, s. 339, ^{ślaski J., Polska Walczka, kina 1985}

Bolesław Bork ^{form III s 124}

1/2. Dokumenty dotyczące Soepera
Alfreda:

1. Oświadczenie Grablowskiego Bernarda
z 20.04.1972 - dot. m. im. A. Soepera,
kserokop. oryg.

k. 1 s. 1



GRABŁOWSKI Bernard s. Józefa
nazwisko i imię

omio. w t. Grabłowski
Rumia

3 /
....., dnia 20.04.1972.

Rumia

adres

SJ. 5854233. KP. MO. Puck...

dowód osobisty

O Ś W I A D C Z E N I E

Ja, jako partyzant TOW "Gryf Pomorski".....

świadom odpowiedzialności wynikającej z przepisów prawa karnego za prawdziwość podanych niżej przez mnie faktów oświadczam:

Urodziłem się 8.02.1915 r. na Czarnej Górze k. Bojana. Do TOW "Gryf Pomorski" wstąpiłem w lutym 1943 r. W tym miesiącu zostałem też zaprzysiężony przez Liedtke Bolesława z Koleczkowa. W dniu 17 marca 1943 r. zostałem przyjęty do oddziału por. Alfreda Loepera z Koleczkowa i otrzymałem pseudonim "Iglie". Dobrze zapamiętałem kolegę partyzanta Bieszka Franciszka, który był fryzjerem w Rumi. Pełnił funkcję łącznika i dostarczał nam dużo broni i amunicji.

Przed kapitulacją Włoch w lipcu 1943 r. partyzant Leonard Kustusz dał mi polecenie, abym jako przedstawiciel koleczkowskiego oddziału przeniósł się do organizowanej przez Bieszka Franciszka grupy partyzanckiej w lasach dębogórskich na Kępie Oksywskiej. Tam do partyzantki należeli już: Rzepa Augustyn, Leon, Stefan i Jan, wszyscy z Dębogórza, Słowi Józef i Brunard Augustyn, obaj również z Dębogórza oraz Kuna Jan z Chyloni. Członkami TOW "Gryf Pomorski" byli leśniczy Hoppe Franciszek, później jego żona i moja siostra Maria. *Anna*.

Ze strony leśniczego nam więc nic nie groziło, bo był naszym człowiekiem. Ojciec Brunarda, również Augustyn miał sklep kolonialny i stąd czerpaliśmy żywność. Na terenie Leśnictwa Dębogórza mieliśmy 3 schrony mieszkalne.

Związek Siołowników o Wolność i Demokrację

Stowarzyszenie Wzajemnej Pomocy

ZARZĄD KOLA

w Koleczkowie

[Signature]

Własnoręczność podpisu stwierdza się:

[Signature]

[Signature]

Grabłowski Bernard

Prawdziwość powyższych danych stwierdzam własnoręcznym podpisem:

[Signature]

II. Materiały uzupełniające relacje:
Loeper Alfred

1. B. Bork, biogram Alfreda Loopera,
[w:] Słowa biograficzne konspiracyj i
pomorskiej 1939-1945, Wyd. FAPAK,
t. X, Toruń 1996, z. 2, s. 109-110,
kserokop. k. 1 s. 1
2. art. B. Bork, Lesoccy partyzanci -
- kserokop. s. 19-21 (brak inwenta) k. 2 s. 2-4
"Gantowe Szlaki", nr 4/1989
3. Biogram A. Loopera, [w:] Gąsiorowski A.,
Steyer H., Tajna Organizacja Wojskowa
"Gryf Pomorski", Gdańsk 2010, s. 423,
kserokop. k. 1 s. 5
4. Loeper Alfred (biogram), [w:] Gąsiorowski A.,
Steyer H., Tajna Org. Wojsk., "Gryf Pomorski",
Gdańsk 2010, s. 423, kserokop. k. 1 s. 4
wpis omyłkowy nr.

Loeper Alfred ps. „Lew” (1912–1944), dca partyzanckiego Oddziału Szturmowego TOW „Gryf Pomorski” Kielno, pow. Wejherowo.

Urodzony 14 VI 1912 r. w Koleczkowie, pow. Wejherowo; syn Franciszka i Agnieszki z d. Hasse, właścicieli większego gospodarstwa rolnego i gospody. Szkołę powszechną ukończył w Koleczkowie. Po uzyskaniu dyplomu w Seminarium Nauczycielskim w Wejherowie, z braku pracy przez dwa lata pomagał w rodzinnym gospodarstwie. Posadę nauczycielską otrzymał w m. Krąplewice, pow. Świecie, gdzie także aktywnie działał w Związku Nauczycielstwa Polskiego, Katolickim Stowarzyszeniu Młodzieży, Polskim Związku Zachodnim, Związku Strzeleckim i w Bractwie Kurkowym. Prowadził także dla przedpoborowych kurs Przystosowania Oświato-



wego Młodzieży do Obrony Narodowej. W 1935 r. został powołany do Szkoły Podchorążych Piechoty w Zambrowie. Po ćwiczeniach odbytych w 1936 r. w Szkole Podchorążych Kawalerii w Grudziądzu otrzymał stopień podporucznika rezerwy.

Dnia 24 VIII 1939 r. został zmobilizowany do jednostki w Grudziądzu. Bez określonego przydziału, razem z grupą oficerów i podoficerów rezerwy dotarł w Góry Świętokrzyskie i dalej na Lubelszczyznę. W dniu 15 IX 1939 r. został skierowany do dyspozycji kmdta garnizonu w Chełmie i tam dostał się do niemieckiej niewoli. Podczas jazdy do obozu w głąb Niemiec uciekł z transportu. Powrócił do domu i po śmierci ojca zajął się gospodarstwem rodzinnym.

Latem 1942 r. został członkiem „Gryfa” w ramach Obwodu nr 12, obejmującego gminy: Kielno, Wejherowo i Wielki Kack. Został kmdtem gminy Kielno z siedzibą w Koleczkowie oraz dowódcą oddziału partyzanckiego (ze stopniem organizacyjnym porucznika). Dowodził ośmioma grupami partyzanckimi liczącymi łącznie 70 żołnierzy podziemia.

W dniu 10 X 1942 r. brał udział w spotkaniu miejscowych koleczkowskich członków „Gryfa” z przedstawicielami Kmdy Powiatowej TOW GP Pawłem Heblem ps. „Zagłoba” i Bernardem Michałko ps. „Batory”.

Kiedy wiosną 1943 r. został powołany do Wehrmachtu, uciekł z transportu w okolice Piekiełka k. Gdyni i ukrywał się w bunkrze nazwanym „Lwia Jama”, wybudowanym na terenie leśnictwa Głodówko. Loeper był organizatorem i uczestnikiem wielu akcji odwetowo-rekwizycyjnych i bojowych, z których najbardziej udany był wypad w dniu 21 XI 1943 r. na lotnisko w Strzebielinie.

Podczas wielkiej obławy żandarmerii w dniu 29 II 1944 r. liczącej około 500 ludzi jedenastoosobowa grupa Loepera stoczyła całodzienną, beznadziejną walkę nad Zagórką Strugą (zwaną Slezą), w rejonie leśnictw Piekiełko i Głodówko. W pierwszej fazie walki Loeper został ranny w kolano. Podjął próbę przebicia się z okrażenia paroma grupkami. Udało mu się dotrzeć do schronu zapasowego dla opatrzenia rany. Tam broniąc się do ostatka został zabity wiązką granatów. W walce tej zginęło ośmiu partyzantów, a dwóch rannych dostało się do niewoli. Por. Loeper wraz z pozostałymi poległymi został przewieziony do remizy strażackiej w Bojanie, następnie pochowany w zbiorowej mogile na cmentarzu parafialnym w Kielnie.

Szkoła Podstawowa w Koleczkowie otrzymała imię Partyzantów Kaszubskich. Na remizie w Bojanie umieszczono w 1994 r. tablicę pamiątkową ku czci partyzantów kaszubskich.

Zbiory własne autora (rel.: Bieszke T., Liedtke J. i Loeper A.); Bork B., *Nad Slezą*, Gdańsk 1978; Ciechanowski K., *Ruch oporu...*; Komorowski K., *Leksykon...*; Pom. org. konsp. poza AK...; Milczewski Z., *Wejherowo i powiat morski, wrzesień 1939 — maj 1945*, Gdańsk 1991, s. 109, 143, 144; *Symposium...*, cz. I, passim; cz. III, s. 339, Ślaski J., *Polska Walcząca*, Warszawa 1985, t. III, s. 124.

Słow. biograficzny komórkowy
pomorskiej 1939-1945, Tom 1, 1996, s. 22.

"Jantarowe Szlaki"

r. 1985 nr 4

SYLWETKI

Bolesław Bork

Lesoccy partyzanci



PAWEŁ HEBEL

Paweł Hebel, syn rolników Pawła i Franciszki z domu Klein, urodził się 8 maja 1920 roku w Bojanie. Rodzice marzyli, aby ich najmłodszy syn został zakonikiem lub księdzem i w tym celu po ukończeniu miejscowej szkoły powszechnej umieścili go w gimnazjum przygotowawczym do seminarium duchownego w Górnej Grupie. Ten kierunek studiów nie odpowiadał młodemu chłopcu, więc został przeniesiony do wejherowskiego gimnazjum, gdzie uzyskał małą maturę.

Od wczesnej młodości pociągało go wojsko i pióro. Wyraz swym marzeniom dał w artykułach i wierszach drukowanych jeszcze w gimnazjalnym czasopiśmie Świt. Pierwsze przeszkolenie wojskowe otrzymał w szkolnym hufcu przysposobienia wojskowego. Jako ochotnik wziął udział w wypadzie na Zaolzie w 1938 r. Również jako ochotnik walczył z wojskami agresora hitlerowskiego w kampanii wrześniowej. Do niewoli niemieckiej dostał się w okolicach Słupska i przedostał się szczęśliwie do rodziców, zamieszkałych wówczas w Gowinie.

W pierwszych miesiącach okupacji hitlerowskiej pomagał rodzicom prowadzić gospodarstwo rolne, a dodatkowo zajął się nielegalnym handlem tak zwanym szabrem. Dzięki drugiemu zajęciu mógł nawiązać szereg znajomości i kontaktów, któ-

re później wykorzystał do celów konspiracyjnych.

Od października 1939 r. należał do kierownictwa charytatywnej organizacji założonej w Wejherowie przez ks. prałata Edmunda Roszczynialskiego o nazwie Pomoc Polakom. Po objęciu kierownictwa tej organizacji przez inż. Grzegorza Wojewskiego, który nadał jej bardziej konspiracyjny charakter i zmienił jej nazwę na Polska Żyje, prawdopodobnie od tytułu rozpowszechnianej wśród członków konspiracyjnej gazetki. Paweł Hebel w czerwcu 1940 r. wspólnie z nauczycielem z Gowina Alfonsiem Tesserem oraz braćmi Edmundem i Władysławem Szuttami organizuje przy tej organizacji grupę dywersyjno-sabotażową o nazwie Dysab.

Po przyłączeniu w czerwcu 1942 r. Polska Żyje do Tajnej Organizacji Wojskowej Gryf Pomorski Paweł Hebel, pseudonim Zagłoba i Szybki, wszedł w skład komendy powiatowej Gryfa w Wejherowie. Organizował w rejonie Gowina, Robakowa, Dąbrówki i Miłwina pierwsze gryfowskie oddziały partyzanckie. Brawurowe poczynania Zagłoby wywoływały represje w stosunku do jego rodziny; w swej bezsilności hitlerowcy zamordowali jego ojca, a brata Franciszka osadzili w obozie koncentracyjnym Stutthof.

Po zorganizowaniu wraz z ppor. Bernardem Michałko komendy i oddziału partyzanckiego Gryfa w Wejherowie, Paweł Hebel często przebywał w swoich rodzinnych stronach. U swojej siostry w Głodowie koło Bojana zorganizował punkt kontaktowy, wykorzystywany też do celów szkoleniowych komendantów gryfowskich oddziałów partyzanckich. Pospolicie towarzysze broni nazywali go chorążym, chociaż takiego stopnia wojskowego nie posiadał. Stopień porucznika przyznała mu Rada Naczelna TOW Gryf Pomorski na przełomie lat 1943—44. Z odnalezionych zapisków wynika, że zlikwidował on co najmniej 13 zbrodniarzy hitlerowskich i zranił co najmniej 18. W komendzie powiatowej Gryfa pełnił funkcję komendanta grupy wywiadu i kontrwywiadu. Dwukrotnie był ranny: pierwszy raz jesienią 1943 r. podczas wypadu na Urząd Gminy w Nowym Dworze Wejherowskim, drugi raz odniósł ciężką ranę przy starciu z SS-włascowcami w Głazicy na początku października 1944 r.

W środę pod wieczór 18 października 1944 r., po całodziennym walce z kompanią żandarmerii i po dokonanym zabójstwie Pawła Grzenko-



Zofia Grzenkowicz — narzeczona Hebła łącznika TOW-Gryf Pomorski.

wicza, u którego się ukrywał, wpadł wraz ze swoją narzeczoną Zofią Grzenkowicz w ręce oprawców hitlerowskich w Częstokowie. Przeszedł katownie gestapowskie na Kamiennej Górze pod Gdynią i w Gdańsku. Tam po długich męczarniach, którymi gestapowcy próbowali załamać kaszubskiego partyzanta, zakończył swój krótki, ale bohaterski żywot na progu wolności w 1945 r.

LEONARD KUSTUSZ

Leonard Kustusz, syn Franciszka i Amalii, urodził się 17 lipca 1914 r. w Koleczkowie. Jego ojciec był znany działaczem ludowym. Śmiało przeciwstawiał się zakusom germanizacyjnym Prusaków i przy każdej okazji manifestował swą polskość. Ta patriotyczna postawa ojca miała pozytywny wpływ na Leonarda. Po ukończeniu z wyróżnieniem miejscowej szkoły powszechnej miał zdobyć wykształcenie średnie, do czego nie doszło, ponieważ zmarł jego ojciec i musiał zająć się gospodarstwem rodziców.

W latach 1935—36 Kustusz odbył zasadniczą służbę wojskową, zaś w 1938 r. został zmobilizowany celem wzięcia udziału w agresji na Zaolzie. Awansował wówczas do stopnia kaprała. Przed odbytej służby wojskowej i potem utrzymywał serdeczne kontakty z młodzieżą koleczko-

wską, był przez nią lubiany i za-
skarbił sobie jej zaufanie. Brał też
czynny udział w życiu społecznym
i kulturalnym swojej wsi rodzinnej,
działał w miejscowych organizacjach
społecznych. W sierpniu 1939 r. ob-
jęła go mobilizacja. Został przydzie-
lony do 1 Baonu Obrony Narodowej
Gdynia, który ubezpieczał w
pierwszej dekadzie września rejon
Kamienia — Koleczkowa, później
prowadził ciężkie boje wokół pola-
ny Łężyce, a następnie na Kępie
Oksywskiej. Wsławił się w kilku
akcjach i potyczkach, za co został
wyróżniony przez dowódcę baonu
mjr. Stanisława Zauchę. Na Kępie
Oksywskiej pod Kosakowem dostał
się do niewoli.



Na pogrzeb matki w pierwszym o-
kresie okupacji otrzymał urlop z
obozu jenieckiego, do którego już
wiele nie wrócił. Za zezwoleniem
Niemców zajął się gospodarstwem ro-
dziców i sklepem spożywczym brata
Alojzego. Musiał przyjąć III grupę
niemieckiej listy narodowościowej.
Dostęp do sklepu wykorzystał do
następujących celów: wysyłał przy
współudziale sióstr paczki, w nich
grypsy do osób, które zostały osa-
dzone w więzieniach lub w obozach,
zaopatrywał w dodatkową żywność
i tytoń Polaków, którym udało się
uniknąć wpisu na Volksliste, ma-
gazynewał też żywność, tytoń i al-
kohol na potrzeby planowanej par-
tyzantki.

Jesienią 1942 roku był głównym
organizatorem Tajnej Organizacji
Wojskowej Gryf Pomorski na tere-
nie Koleczkowa i w góle na Leso-
kach. W dniu 10 października 1942
roku został zaprzysiężony i otrzymał
pseudonim partyzantki **Burza**. Głó-
wnie jego zadaniem było to, że kolecz-
kowska komenda Gryfa i jej
oddział partyzantki szybko się roz-
wijają. On werbował nowych człon-
ków, starał się o broń i wyżywienie,
opracowywał plany działania, brał
udział w wielu akcjach sabotażo-
wych i zaczepnych. Działał przed

zejściem do podziemia, jak i wów-
czas, gdy musiał się ukrywać, aby
nie trafić do niemieckiego Wehr-
machtu. Dom Kustuszków był waż-
nym punktem kontaktowym po-
między miejscowym oddziałem Gry-
fa, a łącznikami z zewnątrz. Za
wielką aktywność Leonard Kustusz
został przez władze gryfowskie mia-
nowany podchorążym.

Poległ jako ostatni z dziewięciu
partyzantów po całodziennym walce
29 lutego 1944 r. pod Piekielkiem
nad Śięzą, broniąc się mimo odnie-
sionych ran do ostatniego naboju.
Jego zwłoki spoczywają w zbioro-
wej mogile na cmentarzu w Kiel-
nie.

ALFRED LOEPER

Również w Koleczkowie urodził
się 14 czerwca 1912 r. przywódca
partyzantów lesockich Alfred Loe-
per. Rodzice jego Franciszek i Ag-
nieszka z domu Haase posiadali
większe gospodarstwo rolne i pro-
wadzili karcznię, co umożliwiło im
skierowanie syna po ukończeniu
miejscowej szkoły podstawowej do
seminarium nauczycielskiego w Wej-
herowie. Te szkoły właśnie ukształ-
towały jego patriotyczną postawę,
która później dojrzała w wojsku
polskim.

Po uzyskaniu dyplomu nauczyciel-
skiego Alfred Loeper nie otrzymał
pracy w wyuczonym zawodzie i
przez okres dwóch lat pracował w
gospodarstwie rodziców. Pierwszą
pasadę otrzymał w szkole powsze-
chnej w Kręplewiczach koło Świecia.
Działał tam aktywnie w Związku
Nauczycielstwa Polskiego, podobnie
jak w Koleczkowie w Katolickim
Stowarzyszeniu Młodzieży i Strzel-
cu. W połowie lat trzydziestych u-
kończył szkołę podchorążych rezer-
wy w Zambrowie, gdzie pod okiem
doświadzonego liniowca, kome-
danta szkoły, przyszłego dowódcy
ładowej obrony Wybrzeża w 1939 r.,
płk. Stanisława Dąbka, otrzymał
gruntowne przeszkolenie wojskowe.
Pod odbyciu następnych ćwiczeń w
szkole podchorążych kawalerii w
Grudziądzu otrzymał stopień podpo-
rucznika rezerwy.

W wojnie obronnej 1939 r. został
zmobilizowany i walczył na odcinku
od Grudziądza aż po Kielce, gdzie
dostał się do niewoli niemieckiej.
Udało mu się szczęśliwie zbiec z
transportu, wrócił do rodzinnego
Koleczkowa i podjął pracę w gcspo-
darce matki. Pochodzenie już wów-
czas nieżyjącego ojca i jego naz-
wisko, znajomość języka niemiec-
kiego i miejscowych władz okupa-
cyjnych chroniły go w pewnym stop-
niu od terroru, jaki na Kaszubach
od pierwszych dni okupacji wpro-
wadziły władze niemieckie, które
zabiegały o pozyskanie rodziny Lo-
eperów na swoją stronę. Jednak
Loeperowie odmówili przyjęcia II
grupy niemieckiej listy narodowości-
ciennej, dopiero po różnych repres-
jach przyjęli, jak większość Kaszu-
bów, III grupę tej listy.

Alfred Loeper nawiązał łączność
z młodzieżą swej wsi rodzinnej i w

zaufanym gronie prowadził dyspu-
ty nad sposobami oporu przeciwko
okupantowi. W dniu 1 października
1942 r. delegaci młodzieży kolecz-
kowskiej w osobach Józefa Bolesława
Liedtkego i Leonarda Kustusza spot-
kali się z przedstawicielami komendy
powiatu morskiego Tajnej Organi-
zacji Wojskowej Gryf Pomorski Paw-
łem Heblem i Bernardem Michałko.
Wówczas podjęto decyzję o powoła-
niu na Lesokach komendy rejono-
wej tej organizacji. W 10 dni póź-
niej wymienieni i Alfred Loeper
złożyli przysięgę i rozpoczęli werbu-
nek do nowopowołanej komendy. Na
jej komendanta wyznaczono ppor.
Alfreda Lopera, pseudonim **Lew**.
W okresie późniejszym powołano
przy komendzie oddział partyzancki,
który szybko urósł do najliczniejsze-
go na terenie Północnych Kaszub.



Wczesną wiosną 1943 r. Loeper
otrzymał wezwanie do Wehrmachtu.
Zamiast do koszar niemieckich tra-
fił do bunkra, w którym ukrywał
się już kilku gryfowców. Przystąpio-
no do budowy dalszych schronów i
tworzenia pododdziałów w różnych
rejonach Lesoków i poza tym rejo-
nem. Grupa porucznika Lopera, a-
wansowanego do tego stopnia przez
Komendę Główną TOW Gryf Po-
morski dokonała wielu udanych ak-
cji. Między innymi wraz z grupą B.
Michałki (ps. Batory) brała udział
w wypadzie na hitlerowskie lotnis-
ko w Strzebielinie, gdzie zniszczono
6 samolotów ćwiczebnych oraz zdo-
byto wiele broni, w tym 2 lekkie
karabiny maszynowe.

Aktywność oddziału partyzanckie-
go ppor. Lwa, operującego również w
pobliżu innych lotnisk i portu Gdy-
nia, poważnie zaniepokoiła Niem-
ców, którzy postanowili go za wszel-
ką cenę zlikwidować. W dniu 9 gru-
dnia 1943 r. Niemcy zorganizowali
nieudaną obławę na partyzantów A.
Lopera, zaś 29 lutego 1944 r. kole-
jną. Ta ostatnia zakończyła się dla
nich tragicznie. Tylko jedenastu par-
tyzantów zostało okrażonych w re-
wirach leśnictwa Głodówko. Przy
próbzie przebicia się przez tyralerię
hitlerowców ppor. Loeper został ran-

ny i bez wiedzy kolegów ukrył się w bunkrze rezerwowym celem opatrzenia poniesionych ran. Maltretowani przez żandarmów hitlerowskich dwaj ranni partyzanci wskazali zgodnie z istniejącą u gryfowców umową nieznaną przez nikogo bunkier rezerwowy. Gdy Niemcy otworzyli wskazaną kłapę wiazu do schronu, z jego wnętrza padł strzał z pistoletu, raniąc jednego z niemieckich podoficerów. Każde następne zbliżenie się hitlerowców obrońca

schronu przyjmował kolejnym strzałem. Wówczas zastosowano gaz i ręczne granaty. Obrońca zdołał wyrzucić kilka z nich pod nogi przerażonych Niemców. Nie zdołał odrzucić wiązki granatów, której odłamki urwały mu prawą dłoń i poszarpały jego ciało. Tak zginął bohaterski obrońca Lasów Lesockich udowadniając, że Kaszubi — jak zresztą w całym kraju Polacy — podjęli desperacką walkę nawet w bardzo trudnych warunkach niewoli. Ciało

nauczyciela Alfreda Loepera spoczywa w gronie jego kolegów w zbiorowej mogile na cmentarzu w Kielnie.

Od Redakcji: Mieszkańców zalesionych terenów na południe od pradoliny Kaszubskiej i doliny rzeki Redy nazywa się potocznie na Kaszubach Lesokami, czyli mieszkańcami lasów. Kraina Lesoków wchodzi obecnie w skład Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego.

Bernard Konarski



Loeper Alfred (1912–1944), ps. „Lew”, nauczyciel, podporucznik rezerwy WP, dowódca oddziału partyzanckiego TOW „Gryf Pomorski”.

5 5

Urodzony 14.06.1912 r. w Koleczkowie, pow. Wejherowo, syn Franciszka i Agnieszki z d. Hasse, właścicieli dużego gospodarstwa rolnego i gospody. Uczęszczał do szkoły powszechnej w Koleczkowie, a następnie do Seminarium Nauczycielskiego w Wejherowie. Początkowo bez pracy w zawodzie, pomagał rodzicom w gospodarstwie. Posadę nauczyciela podjął w szkole powszechnej w Krąplewiczach k. Świecia. Prowadził również działalność społeczną w Polskim Związku Zachodnim, Związku Nauczycielstwa Polskiego i Bractwie Kurkowym. W 1935 r. powołany został do Szkoły Podchorążych Piechoty w Zambrowie, a po ćwiczeniach w Szkole Podchorążych Kawalerii w Grudziądzu otrzymał stopień podporucznika rezerwy. W sierpniu 1939 r. zmobilizowany do Grudziądza. Z grupą oficerów i podoficerów przedostał się na Lubelszczyznę, gdzie 15.09.1939 r. otrzymał skierowanie do dyspozycji komendanta garnizonu w Chełmie Lubelskim. Tam dostał się do niewoli niemieckiej. Według jednej z wersji zbiegł z transportu do obozu do Niemiec, a wedle innej został zwolniony, powołując się na niemieckie pochodzenie. Powrócił do domu i pracował w rodzinnym gospodarstwie. Istnieją różne wersje co do czasu jego powołania do Wehrmachtu i ucieczki z transportu. Prawdopodobnie od lata 1942 r. w TOW „GP”, został komendantem gminy Kielno, oraz dowódcą oddziału partyzanckiego. Był organizatorem wielu różnych akcji partyzanckich, w tym najbardziej znanej 21.11.1943 r. (wspólnie z oddziałem Bernarda Michałki) na lotnisko ćwiczebne w Strzebielinie, gdzie zdobyto m.in. broń i amunicję. Zginął w dniu 29.02.1944 r. nad Zagórką Strugą w rejonie leśnictwa Piekielek pod Koleczkowem po wielogodzinnej nierównej walce z siłami niemieckiej policji i wojska. Akcję tę przeprowadziły kompanie żandarmerii polowej z Wejherowa, oddziały pomocnicze żandarmerii z Wejherowa i Kartuz, kompanie Wehrmachtu z Wejherowa oraz żołnierze z jednostek wojskowych z Łużyc. Ciało Loepera i innych zabitych partyzantów przewieziono do remizy strażackiej w Bojanie, a po kilku dniach pochowano w zbiorowej mogile na cmentarzu parafialnym w Kielnie.

B. Bork, *Loeper Alfred ps. „Lew”, (1912–1944)*, [w:] SBKP, cz. 2, s. 109–110; B. Chrzanowski, A. Gąsiorowski, K. Steyer, dz. cyt., s. 485.; K Komorowski, *Konspiracja...*, s. 96.

Gąsiorowski A. Steyer K., Tajna Org.
Wojsk. „Gryf Pomorski”, Goleniów 2010

423

S: M - 881/1580 Pom.

Wejherowo

Loeper Alfred

✓ Party informacyjne

lc. 27

Wętkowo
Part 1

† Loeper Alfred - ur. 14.6.1912r. w Koleczkowie
ukończył seminarium nauczycielskie w Wejherowie -
był nauczycielem w Kręplewicach pow. Swiecie.
Służbę wojskową odbywał w szkole podchorążych
rezerwy piechoty w Zambrowie, a następnie w szkole
podchorążych rezerwy kawalerii w Grudziądzu. We wrze-
śniu 1939r. udało mu się uniknąć niewoli, wraca-
do Koleczkowa i pracuje u rodziców w gospodarst-
wie rolnym. Prócz Komendanta gminy jest również do-
wódcą oddziału partyzanckiego. 29.2.1944r. poległ
w walce swego oddziału z obławą niemieckiej żan-
darmerii. -

Źródło: K. Ciechanowski, obsada pers. TOW Graf Pom
" Pomerania" 1977/5.



Partyzantka „Gryfa”
Wejherowo

pporucz. Alfred Læpper

(Zarys Sleski „Polska Walka” Tydz. Tyg. Por. W-wo 1985 nr. 1449. III i IV)

Do dnia rycie na Kamubach pamięć o wale, jaki 29. 3. 1944. w lo-
se pod Kolanowem, między Wejherowem a Głuchym, toczył u ba-
talionem szwadronem operacyjnym w pow. wojskiem 30-osobowy oddział
„Gryfa” pod dowództwem naczelnika ppur. rez. Alfreda Læppera.
Stanowem cyfrygi bankowy partyzantów. Ci usiwo wiodłostwoj pro-
wagi nieprzejściła krowki na pow. powal Wgodnie. Alportli kilka
marnie młotowców, pobieżi Głuchym kilkumiesięciami. Dwieście cz

verte

Læpper Alfred

3

Przechodziłem na przednią stronę polską. Prof. Lepper
po wymerowaniu ostatniego zaproszenia do mnie nie wrócił
do mnie w piątek.



Loepper Alfred, por. ^{rejnowo-pow. morski}
ps. "lew" Gryf Pom. 4

Komendant oddziału oraz obwodu nr 12
"Gryfa", poległ na terenie leśnictwa
Pielnieńko niedaleko Koleczkowa
9 XII 1943,

B. Bork, "Powstanie i działalność..."
Pomeranie, nr 1/1974, s. 37; temie,
Bój nad Słężą, Pomeranie, nr 4/1974,
s. 37.

PO-94

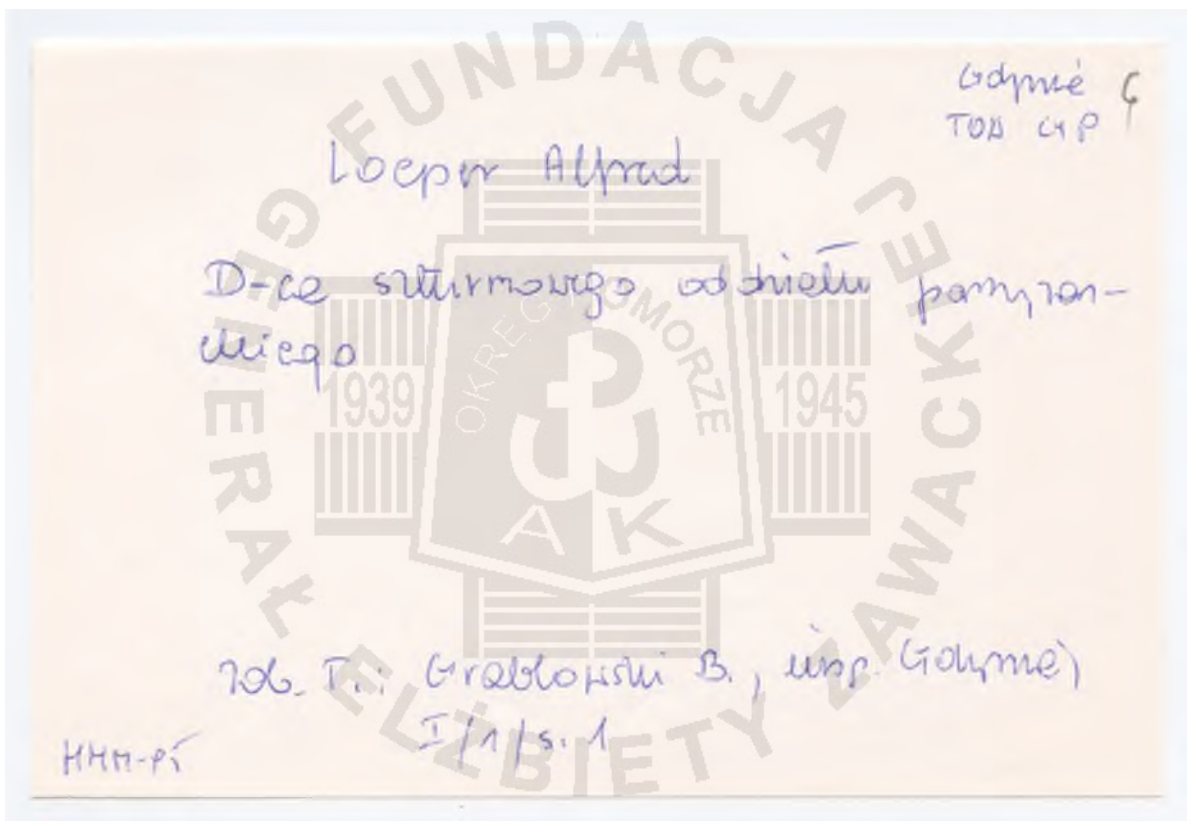
№ 1000000
ТОУ АР 5

Loeper Alpaal

Domóde partyzanclit oddh. TOU AP
drioleipay u riadui kolellhore.

20 b.: Kartka nezishone Jom Kurminskii
(bispnem B. Borue) u kartkec insp.
Gdy nie

HMM-81



Gdynie 6
TOS 4 P

Loeper Alfred

D-ze słuźmowego oddziału pomyślnie-
wiego

Tab. T. Grabloński B., insp. Gdynie)

I/1/s.1

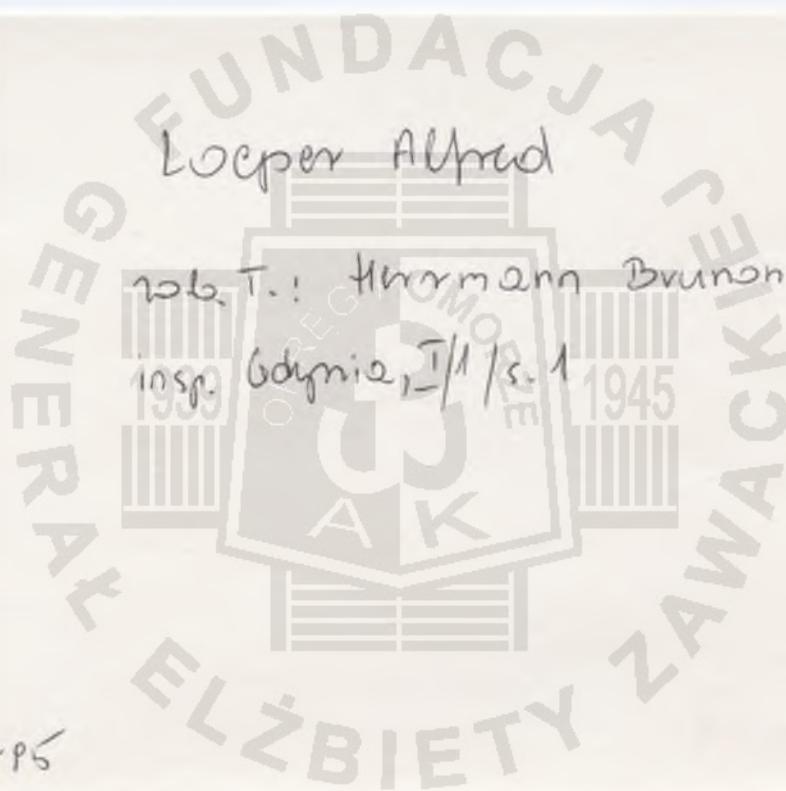
HM-PS

7

Loeper Alfred

zob. T.: Hermann Brunon I,

insp. Gdynia, I/1/s. 1 1945



JMM-95

8

Loeper Alfred

Dotrôdce oddielu porhyreudwego
TOS GPW Kocubowi. Japo buntlicr
zmejdohet sie u pobliru skomytowecia
drog z kamienia do Piekietna.

rob. T. i obiepto M., kmp. Gdymie, I / 1/5. 2

JHM-PI

TOP AP 9

Loeper Alfrid

Mauryciel, porucznik. Miał z nim kon-
takt Leon Pionk. M. eu. dostarczył mu broń,
korp. reszet w 1938 r.

Zob. T.: Pionk L., ul. Gdynia I/1/s. 2

HMM-51



Loeper

WESMEROWO
SZMID
GRZE POM.

11

LEOPER ALFRED

pprof. 1939



K. Gochonowski, Sarys daty 1944 GP
Wspis APAN, oprac. B-84, s. 15, 18, 30

12

Loeper Alfred

D-cc porty granitni gmybouskiej - oddział
szturmy

Zob. T. ; Rieuc A., msp. Gdynia, I/1/s.1

JMM-pi

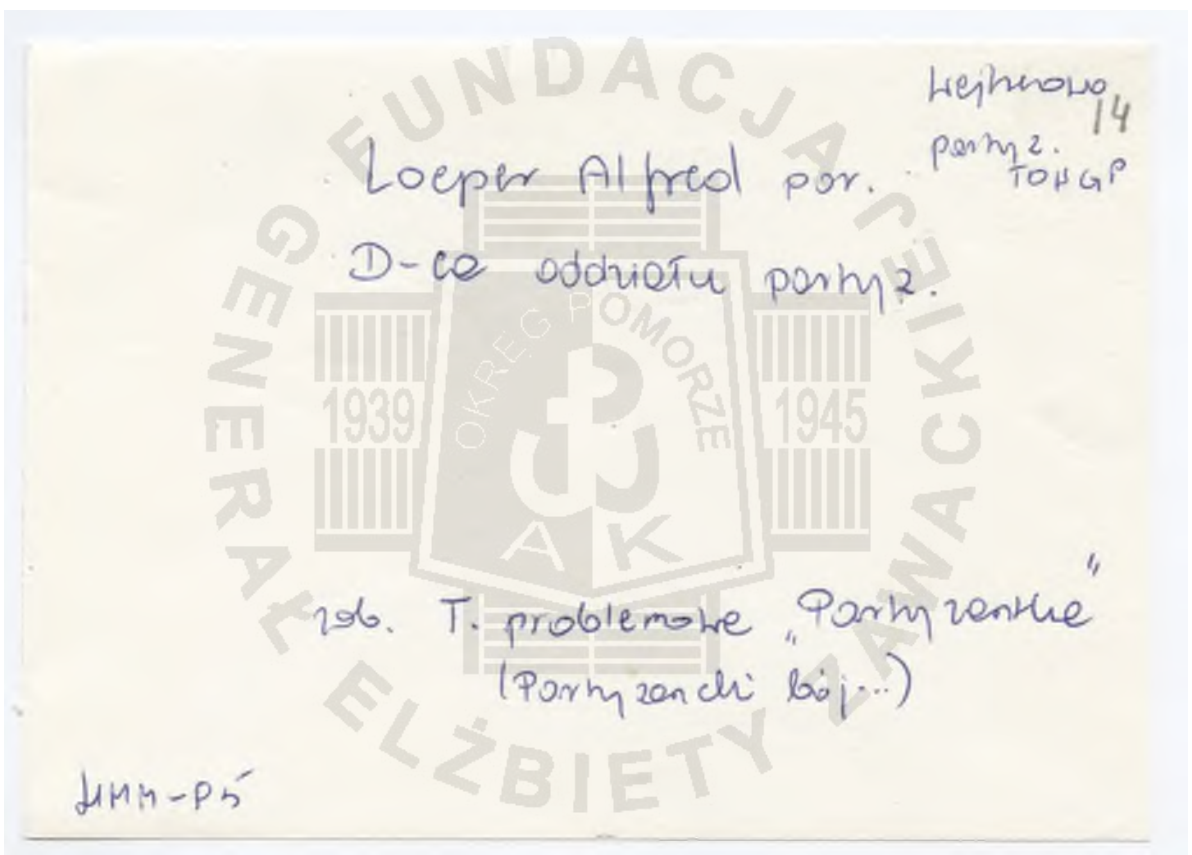
LOEPER ALFRED por.

2
ZLIZ-AK

13

Dowodem sędziwym postfiszach, który o sobie
stwierdził się z Polaków - uciekinierów z Wehrmachtu.
Odebrał, olbrzymi grze hitlerowców, wzięty do obojka.
Zmieszany, przez dwóch ciężko rannych, zginęli i inne,
a ci dają zostali następnie zamordowani.

B. Główny W. Ciężko rannych, Polaków Polaków ... Stuttgart.
Pom. Muza, 1985/6, s. 55
MLIZ-95



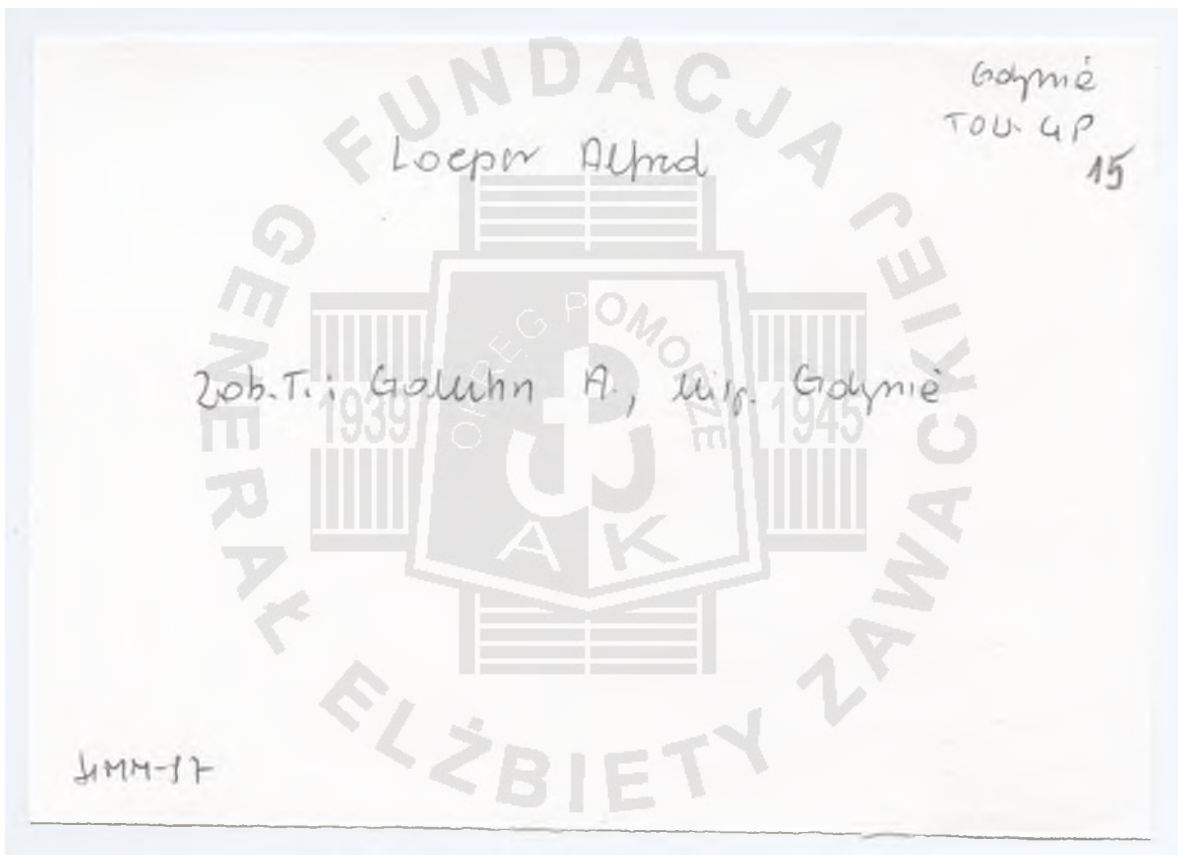
14
partyz.
TOHGP

Lieber Alfred por.

D- ca oddziału partyz.

296. T. problemowe "Partyzanckie"
(Partyzancki bij...)

JMM-P5



Gdynie
TOWAR 16

Loeper Alfred

Portyrent „Gryte”, bywał u gospodarstwie
rolnicze z Koleczkowe, Bernarde Kepki.

zob. T.: Kepke B., ul. sp. Gdynie, I/1 str. 1

JMM-PT

Loeper Alfred

Wejhmochy
TOW CiP

Portyent Tow CiP z Koscianowa, w 14.06.1912,
por.; ps "Lew"; wstąpił 29.02.1945. w Pielu-
ku.

Wzrost problemowe Tow "Gryf Pom.", Juremny
był bez polskiego...

HMM-PT

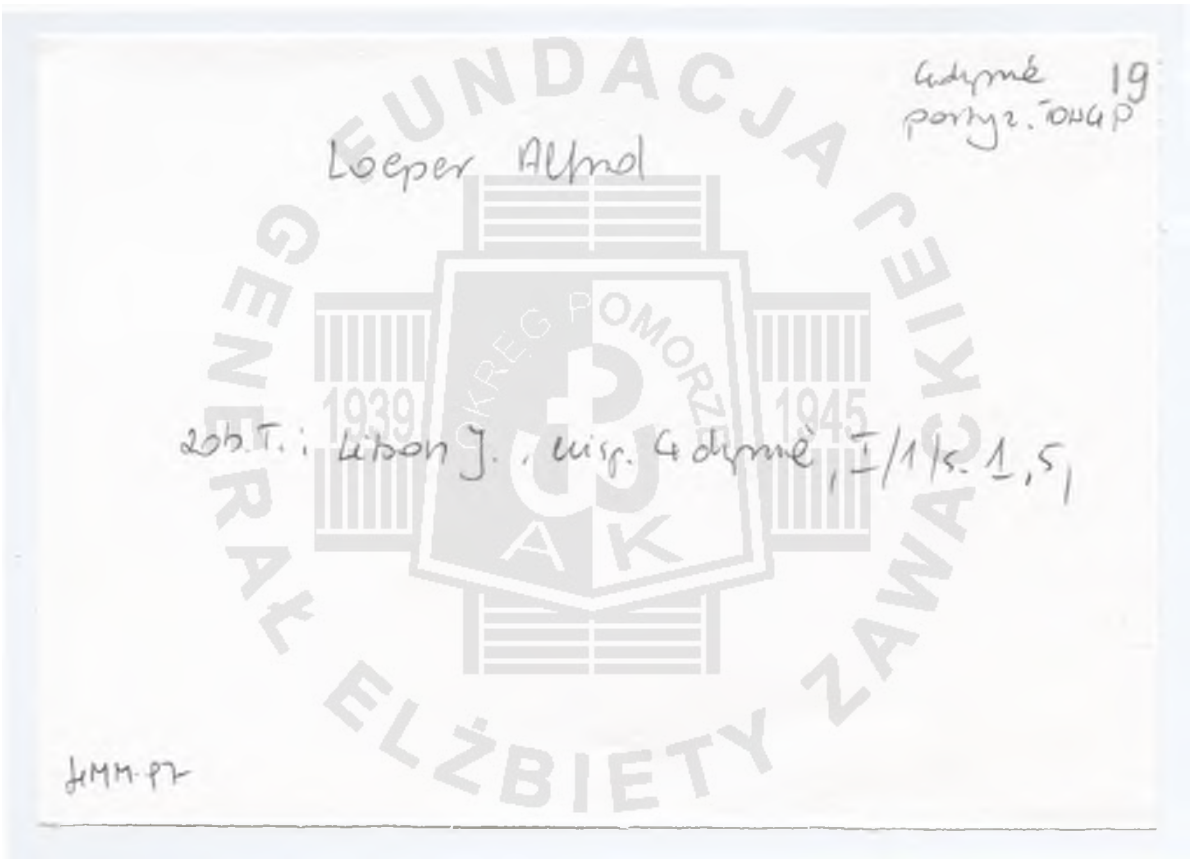
Gdynie 18
XIV AP

Loepur Alfred

Partyzant „Gryhe”, d-ce oddz., od marca
1943r. ułmywał si u burlmce.
Zginęł podczas obrony kroupc si do kónce.
(opis u relacji Freuwinhe Bicszhe), dn. 19.02.44r.

Łoh. Ti: Bicszhe Fr. i T., ulsp. Gdynia,
I/16/str. 12 i 14

444-PT



Leeper Almd

Gdynie 19
partyz. 104P

Zob. T.: Libon J., Wisp. Gdynie, I/1/s. 1, 5,

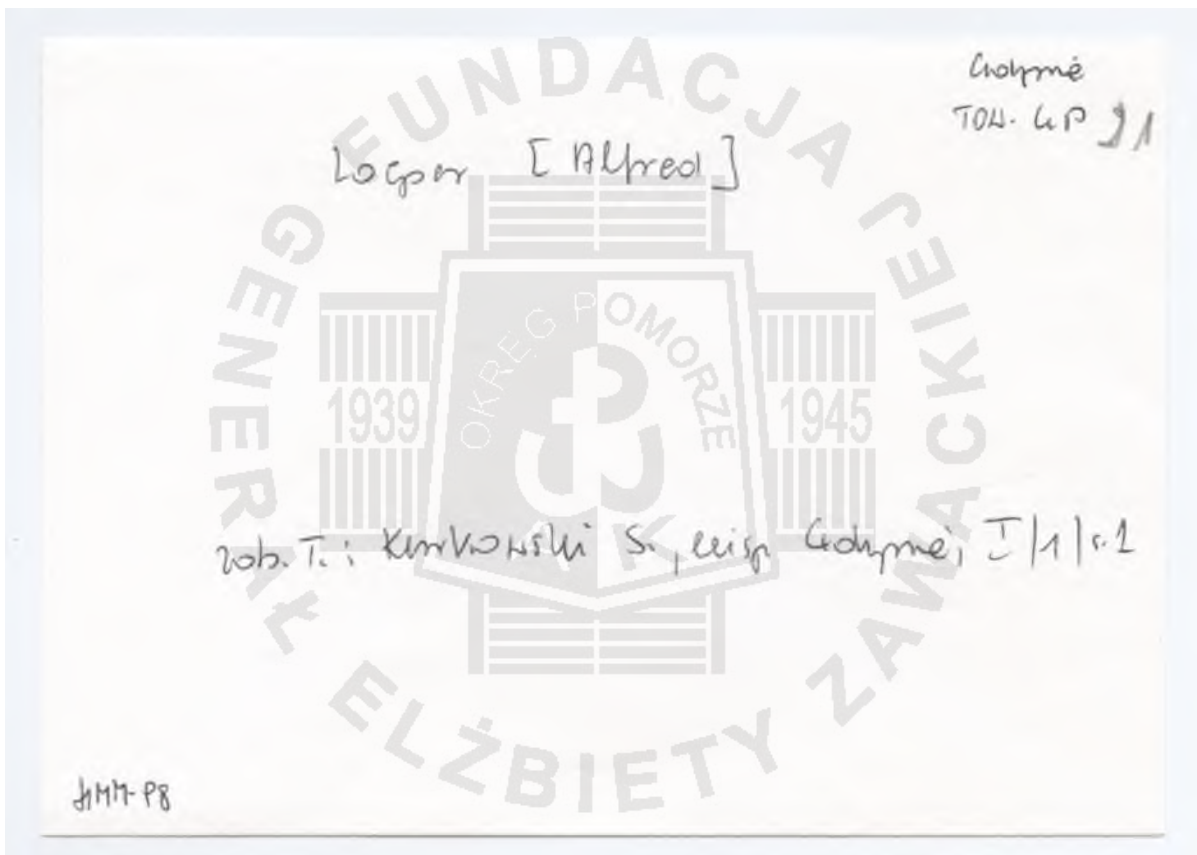
JMM-97

20

Loeper Alfred

Zob.T.: Liedtke (bracia), I D / 1 / s. 3 (inne
miejsc Liedtke)

JMM-98



por. ~~Loeper~~ Alfred
ps. "Lew"

Koleściszewo
JOW Gryf Pom.

Stomendant Gm. Kielno JOW Gryf P.
pow. Wejherowo z siedzibą w Koleś-
kowie (luty 1944r.), a także
dowódca koleściszewskiego oddzia-
łu partyzanckiego; dn. 29.02.1944r.
prebywał w bunkrze "Lwia Jama".
rel. Głok Anne K-744/756 insp. Gdynia

nia
Arde. XI 190,

Loeper Alfred

Wejherowo
Part
23

STRESZCZENIE PARTYZANCKI BÓJ w lasach kaszubskich pod Koleczkowem

W okresie okupacji hitlerowskiej działała w okolicach Koleczkowa w pow. Wejherowskim aktywna grupa partyzancka, która z chwałą swego powstania w roku 1943 mocno dawała się Niemcom we znaki. Członkami Oddziału byli mieszkańcy okolicznych wiosek a dowódcą por Alfred Loeper, przed wojną nauczyciel w jednej z okolicznych wsi.

Zadaniem w Wejherowie na polecenie z Gdanska postanowila zorganizować dnia 9 XII 1943 r. wielką obławę pod kryptonimem „Samogd”. Partyzanci zostali ostrzeżeni i udało im się uuniknąć z pułapki. Wobec tego pod koniec lutego 1944 r. Niemcy ponownie przygotowali w wielkiej tajemnicy obławę kolejną i wczesnym rankiem 29 II 44 r. zmotywowane oddziały hitlerowskie z ciężką bronią maszynową otoczyły las położony między Koleczkowem i Piekietkiem, gdzie znajdowali się partyzanci pod dowództwem por. Lopera. Grupa partyzantów próbowała uycofać się do zapasowych bunkrów w innym rejonie lecz niestety pierścieniu wroga oraz szczelnie zamkniętym otoczeniu i próba przełamania się siłą nie dała rezultatu ze względu na wielką przewagę broni maszynowej wroga. Toczyła się ciężka walka partyzantów z przeważającą siłą wroga, dowódca Oddziału por Loeper został ciężko ranny i został uwięziony przez partyzantów w starzym nie użytkowanym bunkrze.

Pierścieniu wroga zamknął się, a partyzanci w dalszym ciągu stawali opór, szerząc spustoszenie w szeregach wrogich. Niemcy pod osłoną ciężkiej broni maszynowej zdołali zbliżyć się do bunkrów i obrzucić je granatami. Ponieważ Polakom zabrakło amunicji, większość z nich była ciężko ranna, kilku poległo. Ciężko ranny dowódca strzelał z bunkra dopuki miał amunicję, a gdy tej mu zabrakło, wyrzucił z bunkra granatu i rzucił się na przelaz wroga i ureszcie osłabionym upływem krwi skończył bohaterски życie. Nieuważając na garstke partyzantów udało się uuniknąć wziętych do niewoli hitlerowcy zamordowali.

W walce tej poległi śmiercią bohaterów:

1. Podporucznik Alfred Loeper
2. Kapral Paweł Liedtke
3. Kapral Stanisław Kleba
4. Szeregowiec Leonard Kustusz
5. Szeregowiec Franciszek Miotk
6. Szeregowiec Leon Nieme
7. Szeregowiec Teodor Stuba
8. Szeregowiec Klemens Stuba
9. Szeregowiec Augustyn Rode

Śmiertelnie ranni:

1. Jan Libon
2. Wiktor Liedtke

PREZES KOLEA ZHROWIH W KOLECZKOWIE
() Jozef Bieszk

por. Loeper (i.n.)

Gdynia 24
TOW Gr. P.

Dowódca oddz. partyzanckiego;
współtwórca bojarskiej grupy part.
tego oddziału byli dwaj jeńcy
angielscy (Johnson i Easterbrook)

zob: J: M-1063/1809 Easterbrook
Robert, z. 1/1 insp. Gdynia

ex. XI 100

a

Gryf Sowiński
Wojherowo
25

LOEPER Alfred
ps. "Leś" "

Urodz. 14. VI. 1912 r. o. Łobezkowie, pow. Wojhe-
rowo.

Doz. Oddz. Szturmowego TOW "Gryf Sowiński"
Stielus, pow. Wojherowo.

Łącząc o dniu 29. V. 1944 r. zabity w czasie gra-
natacji wraz z oszołymi partyzantami.

Zob. Stowarz. Buzg. Dowp. Dow. t. 2, s. 103

Fundacja Archiwum Sowińskie FK
Toruń, 1996r.

UW/2002r

^a por. Loeper Alfred

Golywia 26
part. 504 r.p.

Okrężony przez przeważające
siły niem. stoczył 2 11 part. w.
walkę przez 24 godz. - doznał 6,
2 samozono w Stutthofie.

zob. S: M: 421/1042 Dom. Szerechy
Bernard s. III/5 s. 1 - Chojnice

Wz. VII 10

Loeper Alfred
ps. "Lew"

Wejherowo 27
TOW "G.P."

ob. Gąsiorowski A., Steyer S.
Tajna Organizacja Wojskowa
Gryf Pomorski, Gdańsk 2010,
s. 489, passim.

zd. VII'14



Loeper Alfred